

Nr 20.

Av herr **Gustafson, Fritiof**, om viss ändring i 22 § 1 mom. kommunal-skattelagen.

Bland de åtgärder i syfte att höja landets produktionskraft, som under de senaste åren varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet, märkes bland de främsta understödsverksamheten för skogsmarkernas utdikning. Utan tvivel är också en sådan understödsverksamhet väl på sin plats. Resultaten av den förbättring, som genom skogens utdikning kommer skogsmarken till del, komma i regel ej till synes förrän i en avlägsen framtid. Det är följaktligen mera sällan, som den, vilken inlåter sig på dylika företag, själv får skörda lön för sin kostnad och möda, och de krafter, som driva skogsägarna till dessa för riket i dess helhet ur ekonomiska och sociala synpunkter erkänt nyttiga och välsignelsebringande utlägg av kapital och arbete, äro merendels ej starka. Det allmännas uppmuntrande av skogsdikningen genom statsbidrag är sålunda säkerligen på sin plats. Däremot har staten hittills ej anlitat en annan, även av andra skäl motiverad utväg i liknande syfte, nämligen beviljande av avdrag vid beskattningen för kostnad för skogsdikning. Avdrag medgives väl enligt 22 § kommunal-skattelagen för kostnader för skyddsdikning, d. v. s. sådan dikning, vars syfte huvudsakligen är att vidmakthålla skogens avkastningsförmåga och hindra skogsmarkens försumpning m. m., men ej för annan skogsdikning. Att avdrag för den senare ej medgives, beror därpå, att denna hänföres till grundförbättring.

Jag är övertygad om att en avdragsrätt för skogsdikning i allmänhet skulle utgöra en kraftigt verkande drivfjäder till utdikning av skogsmarkerna, desto viktigare med hänsyn till sådana skattebetalare, framför allt bolagen, som ej erhålla statsbidrag för ändamålet. Det förefaller mig med andra ord synnerligen lofvårt att genom en väl avpassad skattelagstiftning uppmuntra åtgärderna för den produktiva skogsmarkens torrläggning. Att härigenom skapas goda arbetstillfällen för skogsarbetarna under sådana tider, då på grund av konjunkturer eller eljest avverkningarna måste ligga nere, synes blott bekräfta en dylik lagstiftnings ändamålsenlighet.

1921 års kommunalskattekommitté föreslog på sin tid rätt till avdrag för skogsdikning, men detta förslag upptogs ej i 1927 års kommunalskatteproposition, just med den motivering att fråga vore om grundförbättring. Det kan naturligtvis ej heller förnekas, att utdikningen åstadkommer förbättring av markens produktionsförmåga — det är ju i själva verket för att vinna sådan den kommer till. Men det är här fråga om en förbättring, som först i det långa loppet kommer vederbörande till godo. Någon ränta på det nedlagda kapitalet kan ej väntas förrän efter många tiotal år, varför den, som ämnar behålla sin

fastighet själv, för egen del i regel torde få avstå från all fördel av sitt arbete och sin kostnad. Vad åter angår själva fastighetens värde, vilket jordägaren kan tillgodogöra sig vid fastighetens föryttring, så lärer väl en skogsdikning esomoftast omedelbart medföra någon ökning därav, men stundom försvinnande liten och regelmässigt ej på långt när svarande mot den nedlagda kostnaden. Man kan sålunda med fog göra gällande, att, om skogsdikning medför grundförbättring, så är denna grundförbättring av sådan art, att jordägaren, som utför densamma, endast i mycket begränsad utsträckning kan tillgodogöra sig den. Och de reella skäl, som tala mot avdragsrätt beträffande grundförbättring i allmänhet, nämligen att endast en omplacering av förmögenhet äger rum, passa ej in på skogsdikning. Någon farhåga för konsekvenserna av här ifrågasatt avdragsrätt synes fördens skull ej behöva hysas. För övrigt må anmärkas, att det redan nu ej är undantagslös regel, att inkomst, som går till grundförbättring, beskattas, ity att, i den mån fastighetens egen naturaavkastning därtill användes, någon beskattning vanligen ej sker, på samma sätt som ej heller tillväxt av kreaturstammen beskattas.

Inverkan av den ifrågasatta ändringen å statens och kommunernas finanser bleve säkert ringa. Vad kommunalskatten beträffar äger frågan på grund av garantiskatteavdraget ringa betydelse. Vad åter statsbeskattningen angår kan en föreställning om frågans innebörd erhållas av de uppgifter rörande kostnaderna för skogsdikning å enskildas marker, som för år 1929 återfinnas i skogsvårdsstyrelsernas berättelser. Med utgångspunkt från dessa ej fullständiga uppgifter torde kunna ungefärligen kalkyleras med en dylik kostnad sagda år av mellan 1 och 1½ miljoner kronor, däri ej inbegripna statsbidragen. Det belopp, som skulle kunnat utnyttjas såsom avdrag, understiger nu angivna summa. Det är visserligen sant, att tack vare de ökade statsbidragen sagda siffror redan överskridits, och det är ett huvudsyfte med det förslag jag här framlägger, att skogsdikningen skall ytterligare ökas. Kommer detta att inträffa, måste det sålunda räknas förslaget till förtjänst och ej till last. Kvar står emellertid, att även av en utökad skogsdikning någon mera betydelsefull finansiell påföljd för det allmänna ej kan vara att förvänta.

På grund av vad jag nu anfört får jag hemställa,

att 22 § 1 mom. kommunalskattelagen måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»1 mom. Från bruttointäkten av — — — — — skogskultur, skogsdikning även i den mån skogsmarken därigenom förbättras, skogsindelning — — — — — anses tillhöra arbetspersonalen.»

samt att andra stycket i sjunde punkten av anvisningarna till nämnda paragraf måtte utgå.

Stockholm den 19 januari 1931.

Fritiof Gustafson.